

ВОДИЧ ЗА ПОДРУЧЈЕ РАДА

Економија, право и администрација

a

Завод за унапређивање образовања и васпитања

www.zuov.gov.rs

ВОДИЧ ЗА ПОДРУЧЈЕ РАДА
Економија, право и администрација

Београд, 2022.

ВОДИЧ ЗА ПОДРУЧЈЕ РАДА

Економија, право и администрација

Завод за унапређивање образовања и васпитања

Београд

2022. година

Садржај:

УВОД.....	1
ОПИС ПОДРУЧЈА РАДА.....	2
ОБРАЗОВНИ ПРОФИЛИ.....	3
ОПИСИ КВАЛИФИКАЦИЈА.....	5
ПЛАНОВИ НАСТАВЕ И УЧЕЊА.....	18
МАТУРСКИ ИСПИТ.....	33
ТАКМИЧЕЊА.....	35
ЗАНИМЉИВОСТИ.....	36
КОРИСНИ ЛИНКОВИ.....	37

УВОД

Водич за подручје рада економија, право и администрација намењен је наставницима, директорима, ученицима и свим учесницима у образовном процесу. У себи садржи широк спектар информација које се односе на квалификације које се тренутно образују у овом подручју рада.

Информације могу бити од користи школама које конкуришу за одређене образовне профиле и приликом израде плана уписа, затим планова набавке као и планирања броја наставника и стручних сарадника. На једном месту се налазе подаци о свим квалификацијама, плановима по којима се оне образују, правилника о степену и врсти образовања наставника, стручних сарадника и помоћних наставника, норматива у погледу простора, опреме и наставних средстава за остваривање планова и програма образовања.

Ученицима могу користити информације о описима квалификација и предметима који се изучавају у образовним профилима, затим информације о матурском испиту и такмичењима везаним за област економије, права и администрације.

Остали учесници у образовном процесу се могу ближе упознати са подручјем рада и прикупити основне информације неопходне за планирање развоја нових квалификација и унапређивања постојећих.

ОПИС ПОДРУЧЈА РАДА

Подручје рада економија, право и администрација садржи области:

- Економију
- Право и администрацију
- Безбедност

01

ОБЛАСТ → ЕКОНОМИЈА →

Обухвата образовне профиле/ квалификације које оспособљавају ученике за обављање послова у области финансија, банкарства и осигурања, пословне администрације и комуникације, комерцијалних послова, послова на царини и слично. Активни образовни профили у овој области су: економски техничар, финансијски техничар, царински техничар, пословни администратор, финансијски администратор, службеник у банкарству и осигурању и комерцијалиста. Последња развијена квалификација је финансијско – рачуноводствени техничар.

02

ОБЛАСТ → ПРАВО И
АДМИНИСТРАЦИЈА →

Обухвата образовне профиле/ квалификације које оспособљавају ученике за обављање послова јавне управе и обављање правно-административних послова. Образовни профили који су тренутно у образовном систему су правни техничар по чијем програму се образују ученици трећег и четвртог разреда и образовни профил правно-пословни техничар који је уведен у систем 2019.године. Образовни профил биротехничар је још увек присутан у завршним разредима школе за ученике са оштећеним видом. Потреба за овим образовним профилем више не постоји и зато је прешао у форму пасивних профила.

03

ОБЛАСТ → БЕЗБЕДНОСТ →

Обухвата образовне профиле / квалификације које оспособљавају ученике за обављање послова обезбеђивање и заштиту различитих врста објеката, средстава, предмета и лица, као и обављање послова превенције од пожара и гашења пожара. Образовни профили који се школују у овој области су техничар обезбеђења и техничар заштите од пожара.

ОБРАЗОВНИ ПРОФИЛИ

У подручју рада економија, право и администрација се образују следећи профили/квалификације:

КВАЛИФИКАЦИЈА / ОБРАЗОВНИ ПРОФИЛ	НОКС ниво	Просветни гласник са правилником о плану и програму ¹
Правни техничар	4	7/93; 1/94; 03/96; 14/97; 12/02; 4/13; 11/13 6/19 – Угашен
Правно-пословни техничар	4	6/19; 9/19
Биротехничар ²	4	7/93; 1/94; 03/96; 12/02; 4/13; 11/13
Техничар обезбеђења	4	14/97; 4/13; 11/13
Техничар заштите од пожара	4	11/06; 4/13; 11/13
Економски техничар	4	13/93; 1/94; 03/96; 03/97; 14/97; 12/02; 05/03; 11/06; 4/13; 11/13; 14/13; 6/19; 9/19 5/22
Финансијски техничар	4	03/97; 14/97; 12/02; 05/03; 11/06; 4/13 11/13
Царински техничар	4	14/97; 12/02; 05/03; 11/06; 4/13; 11/13
Пословни администратор	4	10/12; 1/13; 15/15
Финансијски администратор	4	10/12; 1/13; 15/15
Комерцијалиста	4	15/15; 7/16; 4/19
Службеник у банкарству и осигурању	4	15/15; 7/16
Финансијско-рачуноводствени техничар	4	19/20; 2/22

¹ Бројеви СГ/ПГ у којима се појављују информације везане за квалификацију као што су различите врсте правилника и измене и допуне правилника

² Биротехничар је „пасивна“ квалификација односно не уписује више

Образовни профили за које је израђен стандард квалификације:

1. Финансијски администратор
2. Пословни администратор
3. Комерцијалиста
4. Службеник у банкарству и осигурању
5. Економски техничар
6. Правно-пословни техничар
7. Финансијско-рачуноводствени техничар

Образовни профили за који се образују по старим плановима и програмима наставе и учења (немају израђен стандард квалификације)

1. Финансијски техничар
2. Царински техничар
3. Техничар обезбеђења
4. Техничар заштите од пожара

За наведена четири профила ће се у наредном периоду урадити стандарди квалификација или ће они бити спојени са неким другим квалификацијама на четвртој или петом степену у зависности од потреба тржишта

Образовни профил који се уводи школске 2020/2021 године

1. Финансијско-рачуноводствени техничар (спаја и замењује финансијског техничара и финансијског администратора).

Иницијативу за развијање и усвајање стандарда за нову квалификацију може да поднесе Секторско веће, Савет за стручно образовање и образовање одраслих, Национални просветни савет, Национални савет за високо образовање, Национална служба за запошљавање, школа, високошколска установа, државни орган и друго правно лице (привредно друштво, ЈПОА и др.). Иницијатива се подноси Агенцији за квалификације. На препоруку Агенције Иницијатива са пратећим елаборатом доставља се одговарајућем Секторском већу. Све информације о квалификацијама и начину њиховог развијања могу се наћи на сајту Агенције за квалификације.

ОПИСИ КВАЛИФИКАЦИЈА

ЕКОНОМСКИ ТЕХНИЧАР

Општи подаци

- Ниво IV
- Трајање 4 године
- Заснована на опису рада, циљевима и исходима образовања стручног образовања
- Област економија

Циљ образовања

оспособљавање ученика за вођење администрације, комуникацију са клијентима и сарадницима, обављање рачуноводствених, финансијских, комерцијалних, банкарских послова и послова осигурања.

Дужности - стручне компетенције

- Обављање послова рачуноводства и финансија
- Обављање банкарских послова и послова осигурања
- Обављање комерцијалних послова
- Обављање послова комуникације и администрације

У мају 2022. године усвојен је нови стандард квалификације за Економског техничара који је објављен у Просветном гласнику 5/22. Овде није приказан из разлога што ППНУ по том стандарду квалификације излази 2023. године.

ФИНАНСИЈСКИ АДМИНИСТРАТОР

Општи подаци

- Ниво IV
- Трајање 4 године
- Заснована на опису рада, циљевима и исходима образовања стручног образовања
- Област економија

Циљ образовања

Оспособљавање ученика за обављање финансијско - рачуноводствених послова, састављање и презентацију финансијских и пореских извештаја.

Дужности - стручне компетенције

- Организовање сопственог рада у области финансија и рачуноводства
- Обављање послова са књиговодственом документацијом
- Обављање послова платног промета
- Контрање и књижење пословних промена кроз пословне књиге
- Обављање финансијских послова
- Припремање и израда обрачуна
- Припремање и израда извештаја

КОМЕРЦИЈАЛИСТА

Општи подаци

- Ниво IV
- Трајање 4 године
- Заснована на опису рада, циљевима и исходима образовања стручног образовања
- Област економија

Циљ образовања

Оспособљавање лица за набавку и увоз робе, организовање пријема, отпреме и складиштења робе, продају робе на велико и извоз робе.

Дужности - стручне компетенције

- Набавка и увоз робе
- Организовање пријема, отпреме и складиштења робе
- Продаја робе на велико и извоз робе

СЛУЖБЕНИК У БАНКАРСТВУ И ОСИГУРАЊУ

Општи подаци

- Ниво IV
- Трајање 4 године
- Заснована на опису рада, циљевима и исходима образовања стручног образовања
- Област економија

Циљ образовања

Оспособљавање лица за обављање послова са готовином по динарским рачунима правних и физичких лица; обављање послова везаних за кредите становништва и правних лица; обављање девизних послова везаних за физичка и правна лица; обављање послова везаних за хартије од вредности; обављање послова трезора, оставе и сефова; продају животног и неживотног осигурања, преузимање ризика за животно и имовинско осигурање, као и за обраду захтева по полисама.

Овај образовни профил представља спој два профила Службеник у банкарству и службеник у осигурању која постојала у форми огледних одељења а од 2015. године су спојени у један образовни профил.

Дужности - стручне компетенције

- Обављање послова са готовином
- Обављање послова по динарским рачунима правних лица
- Обављање послова по динарским рачунима физичких лица
- Обављање послова везаних за кредите становништва и правних лица
- Обављање девизних послова везаних за физичка лица
- Обављање девизних послова везаних за правна лица

- Обављање послова везаних за хартије од вредности
- Обављање послова трезора, оставе и сефова
- Продаја животног осигурања
- Продаја неживотног осигурања
- Преузимање ризика за животно и имовинско осигурање
- Обрада захтева по полисама
- Сарадња са интерним и екстерним службама
- Организовање сопственог рада

ПОСЛОВНИ АДМИНИСТРАТОР

Општи подаци

- Ниво IV
- Трајање 4 године
- Заснована на опису рада, циљевима и исходима образовања стручног образовања
- Област економија

Циљ образовања

Оспособљавање ученика за обављање административних послова за потребе одређених служби у привредном друштву.

Дужности - стручне компетенције

- Планирање и организовање пословних активности
- Обављање пословне кореспонденције и комуникације
- Вођење евиденције о запосленима
- Вођење документације
- Обављање основних књиговодствено-благајничких послова
- Обављање административних послова у области набавке продаје за потребе предузећа

ФИНАНСИЈСКО-РАЧУНОВОДСТВЕНИ ТЕХНИЧАР

Општи подаци

- Ниво IV
- Трајање 4 године
- Заснована на опису рада, циљевима и исходима образовања стручног образовања
- Област економија

Циљ образовања

Оспособљавање ученика за послове из области јавних и пословних финансија, као и рачуноводствене послове према дефинисаним процедурама уз поштовање правне регулативе. Обучен је за обрачун и плаћање свих врста прихода и расхода, утврђивање финансијске позиције пословних ентитета чиме пружа адекватне информације корисницима финансијске анализе за доношење исправних пословних одлука и планирање будућег пословања, обрачуне економских, рачуноводствених и законом обавезних и других вредности примењујући прописане и стандардизоване поступке, вођење рачуноводствене евиденције на законом прописан начин како би утврђене вредности имовине, обавеза, капитала и резултата пословања биле истините, видљиве и разумљиве свим заинтересованим интерним и екстерним корисницима рачуноводствених информација.

Дужности - стручне компетенције

- Обрачунавање и плаћање јавних прихода и расхода
- Припрема података и пружање информација за утврђивање финансијске позиције предузећа у циљу доношења одлука и планирања будућег пословања

- Обрачунавање економских, рачуноводствених, законом обавезних и других вредности примењујући прописане и стандардизоване поступке
- Вођење рачуноводствене евиденције на прописан начин

ПРАВНО-ПОСЛОВНИ ТЕХНИЧАР

Општи подаци

- Ниво IV
- Трајање 4 године
- Заснована на опису рада, циљевима и исходима образовања стручног образовања
- Област право

Циљ образовања

Оспособљавање ученика за вођење правно - пословне администрације, пословне кореспонденције и комуникације, администрације о запосленима, као и обављање оперативних послова у области јавне управе, планирање и организовање пословних активности.

Дужности - стручне компетенције

- Вођење правно-пословне администрације
- Обављање оперативних послова у области јавне управе
- Обављање пословне кореспонденције и комуникације
- Вођење администрације о запосленима
- Планирање и организовање пословних активности

ТЕХНИЧАР ОБЕЗБЕЂЕЊА

Општи подаци

- Ниво IV
- Трајање 4 године
- Заснована на опису рада, циљевима и исходима образовања стручног образовања
- Област безбедност

Циљ образовања

Оспособљавање ученика за обезбеђивање различитих врста објеката, средстава, предмета и лица, израду документације при томе и вођење евиденције.

ТЕХНИЧАР ЗАШТИТЕ ОД ПОЖАРА

Општи подаци

- Ниво IV
- Трајање 4 године
- Заснована на опису рада, циљевима и исходима образовања стручног образовања
- Област безбедност

Циљ образовања

Оспособљавање ученика за обављање превентивних послова на спречавању избијања пожара и послова на гашењу и спречавању ширења насталог пожара

ФИНАНСИЈСКИ ТЕХНИЧАР

Општи подаци

- Ниво IV
- Трајање 4 године
- Заснована на опису рада, циљевима и исходима образовања стручног образовања
- Област економија

Циљ образовања

Оспособљавање ученика за обављање финансијско – рачуноводствених послова и банкарских послова, послова јавних прихода и расхода, буџета, обављање царинских послова и послова осигурања.

ЦАРИНСКИ ТЕХНИЧАР

Општи подаци

- Ниво IV
- Трајање 4 године
- Заснована на опису рада, циљевима и исходима образовања стручног образовања
- Област економија

Циљ образовања

Оспособљавање ученика за обављање послова царинског надзора над робом, путницима и превозним средствима, послова шпедиције, спољнотрговинских послова и послова платног промета и послова царињења робе.

ПЛАНОВИ НАСТАВЕ И УЧЕЊА

За образовне профиле који су наведени у претходном делу, биће приказани делови планова наставе и учења. Детаљан приказ планова са изборним предметима и додатним облицима васпитно - образовног рада као и приказ програма наведених квалификација се налази у бројевима Службених гласника/Просветних гласника који су приказани на страни бр. 3.

Овај приказ планова служи као оријентир кроз које предмете се остварују исходи компетенција које обухватају одређене квалификације као и основа за поређење начина остваривања одређених квалификација.

Такође, као део Државне матуре која се реализује од школске 2024/25 у оквиру теста знања планирано је да се проверавају базична знања везана за област економија право и администрација, која се стичу у свим поменутих квалификацијама. Та знања ученици стичу кроз предмете који су заједнички у свим профилима и који се често називају „општестручним“ предметима. Они имају улогу да ученике уведу у област, дају им темељна знања и омогуће логичко размишљање неопходно како за тржиште рада тако и за наставак школовања.

Ради лакшег разумевања планова који су приказани потребно је нагласити да у стручном образовању постоји законски прописан однос општеобразовних и стручних предмета као и да све савремене квалификације у оквиру стручних предмета садрже неку врсту „бироа“, предмета кроз који ће се стицати вештине односно увежбавати све оно што је научено кроз друге предмете. То се постиже посредством виртуелног пословања и симулације одређених послова. Овакви предмети управо представљају сублимацију свих знања и вештина неопходних за обављање одређеног посла. Зато се у оквиру ових предмета реализује и блок настава која често подразумева и одлазак код послодавца и упознавање са карактеристикама занимања за која се образују ученици.

ЕКОНОМСКИ ТЕХНИЧАР

	I РАЗРЕД			II РАЗРЕД			III РАЗРЕД			IV РАЗРЕД			УКУПНО		
	недељно		годишње	недељно		годишње	недељно		годишње	недељно		годишње	недељно		годишње
	Т	В	Т	В	Б	Т	В	Б	Т	В	Б	Т	В	Б	Σ
A1: ОБАВЕЗНИ ОПШТЕОБРАЗОВНИ ПРЕДМЕТИ	16	2	592	74	13	468	420	10	310	1790	74	1864			
1 Српски језик и књижевност	3		111		3	108		3	93	417		417			
1.1 _____језик и књижевност*	3		111		3	108		3	93	278		278			
2 Српски као нематерњи језик*	2		74		2	72		2	62	417		417			
3 Страни језик	2		74		2	72		2	62	278		278			
4 Физичко васпитање	2		74		2	72		2	62	278		278			
5 Математика	3		111		3	108		3	93	417		417			
6 Рачунарство и информатика		2		74							74		74		
7 Историја	2		74		2	72				183		183			
8 Хемија	2		74							35		35			
9 Биологија	2		74							74		74			
10 Ликовна култура					1	36				74		74			
11 Социологија са правима грађана								2	70	70		70			
Б: ИЗБОРНИ ПРОГРАМИ	1		37		1	36		3	93	271		271			
1 Грађанско васпитање / Верска настава	1		37		1	36		1	31	139		139			
2 Изборни програми **								2	62	132		132			
Укупно	17	2	629	74	14	504	455 (525**)	13 (15**)	341 (403**)	1929 (2061**)	74	2003 (2135**)			
	19		703		14	504	455 (525**)	13 (15**)	341 (403**)	1929 (2061**)	74	2003 (2135**)			

Напомена: * За ученике који наставу слушају на матерњем језику националне мањине
** Ученик бира програм са листе изборних општеобразовних или стручних програма

ЕКОНОМСКИ ТЕХНИЧАР

А2: ОБАВЕЗНИ СТРУЧНИ ПРЕДМЕТИ	I РАЗРЕД							II РАЗРЕД							III РАЗРЕД							IV РАЗРЕД							УКУПНО годишње							
	недељно			Годишње				Недељно			Годишње				недељно			Годишње				недељно			Годишње				недељно			Годишње				
	Т	В	ПН	Т	В	ПН	Б	Т	В	ПН	Т	В	ПН	Б	Т	В	ПН	Т	В	ПН	Т	В	ПН	Т	В	ПН	Т	В	ПН	Т	В	ПН	Т	В	ПН	Б
9	4	333	148	10	8	360	288	30	9	8	315	280	60	9	10	279	310	90	1287	102	180	2493														
3		111		3		108													219	6		219														
2		74		2		72			2		70			2		62			278			278														
2	2	74	74	2	2	72	72	30	2	2	70	70	124	4		216	340	556	216	340	556															
4			74	2			72												146			146														
5			74																74			74														
6				1		36			1		35			1		31			102			102														
7				2		72			2		70			2		62			142			142														
8				2		72			2		70			2		62			72			72														
9									2		70			2		62			132			132														
10									2		70			2		62			132			132														
11									2		70			2		62			132			132														
12									2		70			2		62			62			62														
13				2		72		30	2	2	70	70	60	2	2	62	62	90	204	180	384															
14														2		62			62			62														
Б: ИЗБОРНИ ПРОГРАМИ									2		70			2		62			132			134														
Изборни предмети										2		70							132			134														
1									2		70								132			134														
према програму образовног профила**										2		70							132			134														
Укупно А2+Б	9	4	333	148	10	8	360	288	30	9	8	315	280	60	9	10	279	310	60	1287	102	180	2493													
Укупно	13		481		18		678		17	19**		655	725**	19	21**		679	741**	6	2493	180	2695**														

Напомена: ** Ученик бира програм са листе изборних општеобразовних или стручних програма

ФИНАНСИЈСКИ АДМИНИСТРАТОР

	I РАЗРЕД			II РАЗРЕД			III РАЗРЕД			IV РАЗРЕД			УКУПНО		
	недељно		годишње	недељно		годишње	недељно		годишње	недељно		годишње	недељно		годишње
	Т	В	Т	В	Т	В	Т	В	Т	В	Т	В	Т	В	Σ
A1: ОБАВЕЗНИ ОПШТЕОБРАЗОВНИ ПРЕДМЕТИ	16	2	629	74	13	432	11	385	12	372	1818	74	1892		
1 Српски језик и књижевност	3		111		3	108	3	105	3	93	417		417		
1.1 _____језик и књижевност*	2		74		2	72	2	70	2	62	278		278		
Српски као нематерњи језик*	3		111		3	108	3	105	3	93	417		417		
3 Страни језик	2		74		2	72	2	70	2	62	278		278		
Физичко васпитање	2		74		2	72	2	70	2	62	278		278		
5 Математика	3		111		3	108	3	105	3	93	417		417		
Рачунарство и информатика	2		74								74		74		
7 Историја	2		74		2	74					183		183		
Ликовна култура							1	35			35		35		
9 Географија	2		74								74		74		
Биологија	2		74								74		74		
11 Социологија са правима грађана											62		62		
Б: ИЗБОРНИ ПРОГРАМИ	1		37		1	36	3	105	3	96	274		274		
1 Грађанско васпитање / Верска настава	1		37		1	36	1	35	1	32	140		140		
2 Изборни програми **							2	70	2	64	134		134		
Укупно	17	2	629	74	14	504	10	350	12	384	1867	74	1941		
Укупно	19		703		14	504	10 (12**)	350 (420**)	11 (14**)	384 (448**)	1941 (2075**)		1941 (2075**)		

Напомена: * За ученике који наставу слушају на матерњем језику националне мањине
** Ученик бира програм са листе изборних општеобразовних или стручних програма

ФИНАНСИЈСКИ АДМИНИСТРАТОР

А2: ОБАВЕЗНИ СТРУЧНИ ПРЕДМЕТИ	I РАЗРЕД					II РАЗРЕД					III РАЗРЕД					IV РАЗРЕД					УКУПНО				
	недељно		годишње			недељно		Годишње			недељно		Годишње			недељно		годишње			недељно		Годишње		
	Т	В	ПН	Б	Т	В	ПН	Б	Т	В	ПН	Б	Т	В	ПН	Б	Т	В	ПН	Б	Т	В	ПН	Б	Σ
8	5	296	185	10	9	360	324	30	12	6	420	210	60	6	11	186	341	90	1262	106	180	2502			
3		111		2		72													183			183			
1	2	37	74	2	2	72	72		2	2	70	70		2	2	62	62		241	278		519			
2		74		2		72			2		70			2		62			278			278			
3			111		2		72												183			183			
5	2	74		2	2	72	72		2	2	70								216			216			
7				2		72			2		70								142			142			
Финансијско рачуноводствена обука				3		108	30				140	60		4		124	90		372	180		552			
9				2		72			2		70			2		70			70			70			
Национална економија				2		72			2		70								70			70			
11														3		93			93			93			
Предузетништво														2		62			62			62			
13														2		62			62			62			
Ревизија														2		62			62			62			
Б: ИЗБОРНИ ПРОГРАМИ									2		70			2		62			134			134			
Изборни предмети према програму образовног профила**										2		70				62			134			134			
8	5	296	185	10	9	360	324	30	12	6	420	210	60	6	11	186	256	60	1262	106	180	2502			
Укупно А2+Б									20	(22**)	690	(780**)		17	(19**)	502	(564**)		2502	106	180	2636**			
Укупно	13		481	19		714													2502	106	180	2636**			

Напомена: ** Ученик бира програм са листе изборних општеобразовних или стручних програма

КОМЕРЦИЈАЛИСТА

	I РАЗРЕД			II РАЗРЕД			III РАЗРЕД			IV РАЗРЕД			УКУПНО		
	недељно		годишње	недељно		годишње	недељно		годишње	недељно		годишње	недељно		годишње
	Т	В	Т	В	Б	Т	В	Б	Т	В	Б	Т	В	Б	Σ
A1: ОБАВЕЗНИ ОПШТЕОБРАЗОВНИ ПРЕДМЕТИ	16	2	592	74	13	468	9	315	11	352	1790	74	1864		
1 Српски језик и књижевност	3		111		3	108	3	105	3	96	420		420		
1.1 _____језик и књижевност*	3		111		3	108	3	105	3	96	420		420		
2 Српски као нематерњи језик*	2		74		2	72	2	70	2	64	280		280		
3 Страни језик	2		74		2	72	2	70	2	64	280		280		
4 Физичко васпитање	2		74		2	72	2	70	2	64	280		280		
5 Математика	2		74		2	72	2	70	2	64	280		280		
6 Ликовна култура	1		37								37		37		
7 Рачунарство и информатика		2		74								74	74		
8 Историја	2		74								74		74		
9 Физика	2		74								74		74		
10 Географија	2		74								74		74		
11 Хемија		2		72	2	72					72		72		
12 Биологија		2		72	2	72					72		72		
13 Социологија са правима грађана												2	64		64
Б: ИЗБОРНИ ПРОГРАМИ	1		37		1	36	3	105	3	96	274		274		
1 Грађанско васпитање / Верска настава	1		37		1	36	1	35	1	32	140		140		
2 Изборни програми **							2	70	2	64	134		134		
Укупно	17	2	629	74	14	504	10	350	12	384	1867	74	1941		
Укупно A1+B							10 (12**)	350 (420**)	12 (14**)	384 (448**)	1867 (2001**)	74	1941 (2075**)		
Укупно	19		703		14	504	10 (12**)	350 (420**)	11 (14**)	384 (448**)	1867 (2001**)	74	1941 (2075**)		

Напомена: * За ученике који наставу слушају на матерњем језику националне мањине

** Ученик бира програм са листе изборних општеобразовних или стручних програма

КОМЕРЦИЈАЛИСТА

	I РАЗРЕД			II РАЗРЕД			III РАЗРЕД			IV РАЗРЕД			УКУПНО				
	недељно			недељно			недељно			недељно			УКУПНО				
	Т	В	ПН	Т	В	ПН	Т	В	ПН	Т	В	ПН	Т	В	ПН	Б	Σ
A2: ОБАВЕЗНИ СТРУЧНИ ПРЕДМЕТИ	8	5	296	185	8	10	288	360	30	7	13	245	455	60	1149	1256	2555
1 Други страни језик	2		74		2		72		2			70		64	280		280
2 Принципи економије	3		111		2		72								183		183
3 Право	2		74		3		108								182		182
4 Канцеларијско пословање	3		111		2		72								183		183
5 Рачуноводство у трговини	1	2	37	74	1	2	36	72						73	146		219
6 Организација набавке и продаје	6				3		108				3	105			213		213
7 Пословна информатика	7				3		108				2	70			70		70
8 Обука у виртуелном предузећу	8				3		108	30	30	5	6	175	60	192	475	150	625
9 Трговинско пословање	9				3		105		3	3	96	105		96	201		201
10 Међународна шпедиција	10				2		70		2			70		70	70		70
11 Статистика	11				3		105			3		105			105		105
12 Маркетинг у трговини	12									3		96		96	96		96
13 Финансије	13									2		64		64	64		64
14 Предузетништво	14									2		64		64	64		64
Б: ИЗБОРНИ ПРОГРАМИ										2		70		64	134		134
1 Изборни предмети према програму образовног профила										2		70		64	134		134
	8	5	296	185	8	10	288	360	30	7	13	245	455	60	1149	1256	2555
Укупно	13		481		18		678		20 (22**)	20 (22**)	18 (20**)	760 (830**)	636 (700**)	60 (1283***)	2555 (2689**)		

Напомена: ** Ученик бира програм са листе изборних општеобразовних или стручних програма

СЛУЖБЕНИКУ БАНКАРСТВУ И ОСИГУРАЊУ

	I РАЗРЕД			II РАЗРЕД			III РАЗРЕД			IV РАЗРЕД			УКУПНО годишње		
	недељно		годишње	недељно		годишње	недељно		годишње	недељно		годишње	недељно		годишње
	Т	В	Б	Т	В	Б	Т	В	Б	Т	В	Б	Т	В	Б
A1: ОБАВЕЗНИ ОПШТЕОБРАЗОВНИ ПРЕДМЕТИ	15	2	555	74	14	504	9	315	11	352	1726	74	1800		
1 Српски језик и књижевност	3		111		3	108	3	105	3	96	420		420		
1.1 _____језик и књижевност*	3		111		3	108	3	105	3	96	420		420		
2 Српски као нематерњи језик*	2		74		2	72	2	70	2	64	280		280		
3 Страни језик	2		74		2	72	2	70	2	64	280		280		
4 Физичко васпитање	2		74		2	72	2	70	2	64	280		280		
5 Математика	2		74		2	72	2	70	2	64	280		480		
6 Рачунарство и информатика		2		74							74		74		
7 Историја	2		74								74		74		
8 Физика	2		74								74		74		
9 Хемија	2		74								74		74		
10 Ликовна култура					1	36					36		36		
11 Географија					2	72					72		72		
12 Биологија					2	72					72		72		
13 Социологија са правима грађана										2	64		64		
Б: ИЗБОРНИ ПРОГРАМИ	1		37		1	36	3	105	3	96	274		274		
1 Грађанско васпитање / Верска настава	1		37		1	36	1	35	1	32	140		140		
2 Изборни програми **							2	70	2	64	134		134		
Укупно	16	2	592	74	15	540	10	350	12	384	1866	74	1940		
Укупно A1+B	18		666		15	540	10 (12**)	350 (420**)	12 (14**)	384 (448**)	1940 (2074**)		1940 (2074**)		

Напомена: * За ученике који наставу слушају на матерњем језику националне мањине

** Ученик бира програм са листе изборних општеобразовних или стручних програма

СЛУЖБЕНИК У БАНКАРСТВУ И ОСИГУРАЊУ

А2: ОБАВЕЗНИ СТРУЧНИ ПРЕДМЕТИ	I РАЗРЕД					II РАЗРЕД					III РАЗРЕД					IV РАЗРЕД					УКУПНО									
	недељно		годишње			недељно		Годишње			недељно		годишње			недељно		годишње			недељно		годишње			недељно		УКУПНО		
	Т	В	ПН	Б	Σ	Т	В	ПН	Б	Σ	Т	В	ПН	Б	Σ	Т	В	ПН	Б	Σ	Т	В	ПН	Б	Σ	Т	В	ПН	Б	Σ
1 Принципи економије	10	4	370	148		11	6	369	216		30	8	12	280	420	60	4	14	128	448	60	1174	123	2	150	2556	183			
2 Канцеларијско пословање	3		111			2		72														183				146	30		176	
3 Рачуноводство	1	2	37	74		1	2	36	72													73	146						219	
4 Банкарско пословање	2		74			3		108			2			70			2		64			316							316	
5 Осигурање	2		74			3		108			2			70			2		64			316							316	
6 Право	2		74			2		72			2			70					216			216							216	
7 Комуникација у продаји						2			72																	72			72	
8 Пословне финансије											2			70								70							70	
9 Банкарска обука											6			210			6		192			402							60	462
10 Обука у осигуравајућем друштву											6			210			6		192			402							60	462
11 Предузетништво																	2		64			64							64	
Б: ИЗБОРНИ ПРОГРАМИ											2			70			2		64			134							134	
Изборни предмети према програму образовног профила											2			70			2		64			134							134	
1											2			70			2		64			134							134	
Укупно А1+Б	10	4	370	148		11	6	396	216		30	8	12	280	420	60	4	14	128	448	60	1174	123	2	150	2556	183			2690**
Укупно	14			518		17			612		20 (22**)			760 (830**)		18 (20**)			636 (700**)			2556 (2690**)							2556 (2690**)	

Напомена: ** Ученик бира програм са листе изборних општеобразовних или стручних програма

ПОСЛОВНИ АДМИНИСТРАТОР

	I РАЗРЕД			II РАЗРЕД			III РАЗРЕД			IV РАЗРЕД			УКУПНО годишње		
	недељно		годишње	недељно		годишње	недељно		годишње	недељно		годишње	недељно		годишње
	Т	В	Т	В	Б	Т	В	Б	Т	В	Б	Т	В	Б	Σ
A1: ОБАВЕЗНИ ОПШТЕОБРАЗОВНИ ПРЕДМЕТИ	15	2	555	74	12	481	9	324	13	416	1739	74	1813		
1 Српски језик и књижевност	3		111		3	111	3	108	3	96	426		426		
1.1 _____језик и књижевност*	3		111		3	111	3	108	3	96	426		426		
2 Српски као нематерњи језик**	2		74		2	74	2	72	2	64	284		284		
3 Страни језик	2		74		2	74	2	72	2	64	284		284		
4 Физичко васпитање	2		74		2	74	2	72	2	64	284		284		
5 Математика	2		74		2	74	2	72	2	64	284		284		
6 Рачунарство и информатика		2		74							74		74		
7 Историја	2		74		2	74					148		148		
8 Географија	2		74								74		74		
9 Биологија	2		74								74		74		
10 Ликовна култура					1	37					37		37		
11 Логика са етиком											64		64		
12 Социологија са правима грађана											64		64		
Б: ИЗБОРНИ ПРОГРАМИ	1		37		1	36	3	108	3	96	277		277		
1 Грађанско васпитање / Верска настава	1		37		1	36	1	36	1	32	141		140		
2 Изборни програми **							2	72	2	64	136		134		
Укупно	16	2	592	74	13	517	9	324	13	416	1739	74	1813		
Укупно A1+B	18	2	666	74	13	553	9 (12**)	324 (432**)	13 (16**)	416 (512**)	1739 (2016**)	74	1813 (2090**)		
Укупно	18		666		13	553	9 (12**)	324 (432**)	13 (16**)	416 (512**)	1739	74	1813		

Напомена: * За ученике који наставу слушају на матерњем језику националне мањине

** Ученик бира програм са листе изборних општеобразовних или стручних програма

ПОСЛОВНИ АДМИНИСТРАТОР

А2: ОБАВЕЗНИ СТРУЧНИ ПРЕДМЕТИ	I РАЗРЕД							II РАЗРЕД							III РАЗРЕД							IV РАЗРЕД							УКУПНО годишње							
	недељно			годишње				недељно			годишње				недељно			годишње				недељно			годишње				недељно			годишње				
	Т	В	ПН	Т	В	ПН	Б	Т	В	ПН	Т	В	ПН	Б	Т	В	ПН	Т	В	ПН	Т	В	ПН	Т	В	ПН	Т	В	ПН	Т	В	ПН	Т	В	ПН	Б
1	9	5	333	185	9	8	333	296	10	10	360	360	30	8	7	256	224	60	1282	106	5	284	284	90	2437											
2	2		74	111	2	2	74	74	2	2	72	72		2		64			284	257		284	284	257	257											
3	2		74		1	1	37	37	2	2	72	72		2		64			247	37		284	284	37	284											
4	1	2	37	74	2	2		74											37	148		185	185		185											
5	2		74		2	2	74		2	2	72	72		2		64			284	284		284	284		284											
6	2		74		2	2	74		2	2	72	72		2		64			284	284		284	284		284											
7					2	2	74												74	74		74	74		74											
8						3		111												111			111	111		111										
9					2	2			2	2	72	72							72	72		72	72		72											
10									2	2		72							72	72		72	72		72											
11									2	2		72							72	72		72	72		72											
12									4	4		144	30	5	160	60			304	90		394	394		394											
13																			64	64		64	64		64											
Б: ИЗБОРНИ ПРОГРАМИ									2	2	70	70							134	134		134	134		134											
1									2	2	70	70							64	64		64	64		64											
Укупно А2+Б	9	5	333	185	9	8	333	296	10	10	360	360	30	8	7	256	224	60	1282	106	5	284	284	90	2437											
Укупно	14		518		17		629		20	(22**)	780	(850**)	60	15	(17**)	540	(602**)	60	1282	106	5	2437	2437	90	(2571**)											

Напомена: ** Ученик бира програм са листе изборних општеобразовних или стручних програма

ПРАВНО-ПОСЛОВНИ ТЕХНИЧАР

	I РАЗРЕД			II РАЗРЕД			III РАЗРЕД			IV РАЗРЕД			УКУПНО годишње		
	недељно		годишње	недељно		годишње	недељно		годишње	недељно		годишње	недељно		годишње
	Т	В	Т	В	Т	В	Т	В	Т	В	Т	В	Т	В	Σ
A1: ОБАВЕЗНИ ОПШТЕОБРАЗОВНИ ПРЕДМЕТИ	15	2	540	72	12	420	11	385	13	416	1761	72	1833		
1 Српски језик и књижевност	3		108		3	105	3	105	3	96	414		414		
1.1 _____ језик и књижевност*	3		108		3	105	3	105	3	96	414		414		
2 Српски као нематерњи језик*	2		72		2	70	2	70	2	64	276		276		
3 Страни језик	2		72		2	70	2	70	2	64	276		276		
4 Физичко васпитање	2		72		2	70	2	70	2	64	276		276		
5 Математика	2		72		2	70	2	70	2	64	276		276		
6 Рачунарство и информатика		2		72								72	72		
7 Историја	2		72		2	70					142		142		
8 Географија	2		72								72		72		
9 Биологија	2		72								72		72		
10 Ликовна култура					1	35					35		35		
11 Логика са етиком							2	70			70		70		
12 Социологија са правима грађана										2	64		64		
13 Филозофија										2	64		64		
Б: ИЗБОРНИ ПРОГРАМИ	1		36		1	35	3	105	3	96	272		272		
1 Грађанско васпитање / Верска настава	1		36		1	35	1	35	1	32	138		138		
2 Изборни програми **							2	70	2	64	134		134		
Укупно A1+B	16	2	576	72	13	455	12	420	14	448	1899	72	1917		
Укупно	18		648		13	455	12 (14**)	420 (490**)	14 (16**)	448 (512**)	1917 (2105**)		1917 (2105**)		

Напомена: * За ученике који наставу слушају на матерњем језику националне мањине
** Ученик бира програм са листе изборних општеобразовних или стручних програма

ПРАВНО-ПОСЛОВНИ ТЕХНИЧАР

	I РАЗРЕД			II РАЗРЕД			III РАЗРЕД			IV РАЗРЕД			УКУПНО						
	недељно		годишње	недељно		годишње	недељно		годишње	недељно		годишње	УКУПНО		годишње				
	Т	В		ПН	Т		В	ПН		Т	В		ПН	Т		В	ПН	Б	Σ
A2: ОБАВЕЗНИ СТРУЧНИ ПРЕДМЕТИ	7	6	252	216	30	13	6	455	210	30	12	6	420	210	60	1447	828	210	2485
1 Увод у право	2		72			3		105								177			177
2 Организација државе	2		72			3		105								72			72
3 Увод у јавну администрацију	1	1	36	36	30											36	36	30	702
4 Вештине комуникације	2			72													72		72
5 Латински језик						2		70								70			70
6 Правни поступци					30	2	2	70	70	30	2	2	70	70	30	204	204	90	498
7 Матина евиденција					30	2	1	70	35	30						70	35	30	135
8 Култура језичког изражавања	1		72													72			72
9 Радно право						2	1	70	35		2	2	7	70	30	204	105	60	369
10 Послови правног промета											3		105			169	72		169
11 Принципи економије											3		105			105			105
12 Статистика											2		70			70			70
13 Увод у привредно право						2		70								70			70
14 Кореспонденција и правни послови	3		108			2						2	70			312			312
15 Реторика и беседништво											2					64	64		64
16 Предузетништво												2				64			64
17 Право интелектуалне својине											2					64			64
Б: ИЗБОРНИ ПРЕДМЕТИ											2		70			134			134
											2		70			134			134
Укупно А2+Б	7	6	252	216	30	13	6	455	210	60	12	6	420	210	60	1447	828	210	2485
Укупно	13		498			19		725			18	(20**)	690	(760**)		572	(636**)		2485
Укупно											16	(18**)				2485	(2519**)		

Напомена: ** Ученик бира програм са листе изборних општеобразовних или стручних програма

Финансијско-рачуноводствени техничар*

	I РАЗРЕД			II РАЗРЕД			III РАЗРЕД			IV РАЗРЕД			УКУПНО годишње										
	недељно		годишње	недељно		годишње	недељно		годишње	недељно		годишње	УКУПНО		Σ								
	Т	В		Т	В		Т	В		Т	В		Т	В		Т	В						
A2: ОБАВЕЗНИ СТРУЧНИ ПРЕДМЕТИ	9	4	333	148	12	7	432	252	30	10	8	350	280	60	11	6	186	341	90	1301	1021	180	2502
1 Принципи економије	3		111		2		72													183			183
2 Пословна економија	2		74		2		72			2		70								216			216
3 Рачуноводство	2	2	74	74	2	2	72	72	30	10	8	70	70	60	2	2	62	62	278	278			556
4 Пословна кореспонденција		2		74																			74
5 Пословна информатика						2		72															72
6 Право					2		72			2		70								142			142
7 Основи финансија	2		74		2		72			2		70								146			146
8 Јавне финансије					2		72			2		70								142			142
9 Пословне финансије					2		70			2		70								132			132
10 Статистика						2		70				70								62			62
11 Ревизија																				62			62
12 Финансијско рачуноводствена обука					3		108		30	4		140		60	5		155		90	403			583
13 Предузетништво																				62			62
Б: ИЗБОРНИ ПРЕДМЕТИ										2		70			2		62			132			132
1 Изборни предмети						2		70		2		70			2		62			132			132
УКУПНО A2+B	9	4	333	148	12	7	432	252	30	10	8	420	280	60	6	11	617	341	90	2502	1021	180	2634
Укупно		13		481		19		714		18		690			17		679			2634			2634

Напомена: * Подразумева реализацију наставе кроз теоријску наставу, вежбе, практичну наставу и наставу у блоку

МАТУРСКИ ИСПИТ

Матурски испит је један од елемената система обезбеђивања квалитета стручног образовања. Полагањем матурског испита у средњем стручном образовању, појединац стиче **квалификацију** неопходну за учешће на тржишту рада.

Матурским испитом се проверава да ли је ученик, по успешно завршеном четворогодишњем образовању, стекао стандардом квалификације прописана знања, вештине, ставове и способности, тј. стручне компетенције за занимање(а) за које се школовао у оквиру образовног профила. Матурски испит састоји се од три независна испита:

- испит из српског језика и књижевности, односно језика и књижевности на којем се ученик школовао;
- испит за проверу стручно–теоријских знања;
- матурски практични рад.

Поред дипломе, сваки појединац полагањем оваквог испита стиче и тзв. *додатак дипломи - Уверење о положеним испитима у оквиру савладаног програма за образовни профил*, чиме се на транспарентан начин послодавцима представљају стечене компетенције и постигнућа ученика.

Концепт матурског испита заснован је на следећим **принципима**:

- уједначавање квалитета матурског испита на националном нивоу,
- унапређивање квалитета процеса оцењивања.

Уједначавање квалитета матурског испита на националном нивоу подразумева спровођење испита по једнаким захтевима и под једнаким условима у свим школама. Увођење механизма осигурања квалитета дефинисаних кроз стандардизоване процедуре и упутства за реализацију, важан су аспект квалитетног спровођења испита. На тај начин се доприноси уједначавању квалитета образовања на националном нивоу за сваки образовни профил.

Унапређивање квалитета процеса оцењивања постиже се применом **методологије оцењивања заснованог на компетенцијама**, као валидног и објективног приступа вредновању компетенција. Развој објективних критеријума процене и одговарајућих метода и инструмената омогућен је успоставом

система стандарда квалификације. У складу са тим, оцењивање засновано на компетенцијама почива на операционализацији радних задатака проистеклих из реалних захтева посла односно процеса рада.

Квалитет оцењивања посебно у домену поузданости и објективности, остварује се и увођењем делимично екстерног оцењивања. Представници послодаваца, стручњаци у одређеној области, обучавају се и учествују као екстерни чланови комисија у оцењивању на матурском испиту.

Организација матурског испита спроводи се у складу са **Правилником о програму матурског испита** за образовни профил који су објављени у Службеном гласнику. Матурски испит се организује у школама **у три испитна рока који се реализују у јуну, августу и јануару.**

За сваки образовни профил који је заснован на стандарду квалификација објављен је **Приручник о полагању матурског испита** којим се детаљно описује начин припреме, организације и реализације испита. У састав Приручника улазе: збирка теоријских задатака за матурски испит, листа радних задатака, листа комбинација, радни задаци и обрасци за оцењивање радних задатака.

Приручници за образовне профиле на српском језику као и на језицима националних мањина на којима се реализују одређени образовни профили налазе се на сајту Завода за унапређивање образовања и васпитања. На истом месту се налази и сва пратећа документација која је неопходна школама за организацију и реализацију матурског испита.

 <https://zuov.gov.rs/zavrsni-ispit-i-maturski-ispit-srednje-strucno/>

ТАКМИЧЕЊА

У области економије, права и администрације одвијају се следећа такмичења:

Стручни предмети

- рачуноводство
- основи економије
- пословна економија
- математика
- пословна информатика
- статистика

Циљ ових такмичења је примена и продубљивање знања из ових предмета и развијање такмичарског духа код ученика.

Беседништво

Циљ такмичења у беседништву је подстицање и продубљивање знања, исказивање посебних склоности, развијање способности судског говора, аргументовања, правилног закључивања, примену правила лепог говора, развијање креативности, неговање такмичарске традиције и такмичарског духа код ученика

Симулација судских процеса

Циљ овог такмичења је подстицање и продубљивање знања, исказивање посебних склоности, развијање способности судског говора, аргументовања, правилног закључивања, примену правила кривичног поступка и препознавање бића кривичног дела, неговање такмичарске традиције и такмичарског духа код ученика.

Сајам виртуелних предузећа

Сајам има за циљ примену знања из предмета финансијско-рачуноводствена обука, пословно-административна обука, обука у виртуелном предузећу, обука у виртуелном осигуравајућем друштву и економско пословање.

ЗАНИМЉИВОСТИ

Поред наведених такмичења која се организују на нивоу Заједнице, организују се и такмичења у изради бизнис плана, решавање студија случаја и различита такмичења која имају за циљ подстицање тимског духа, предузимљивости, креативности и логичког размишљања.

Такође школе из овог подручја рада учествују у многим међународним пројектима који имају за циљ повезивање ученика из различитих земаља, размену знања и искуства и унапређивање квалитета рада.

У Економско-трговинској школи у Сопоту и Економској школи у Чачку оформљене су две базичне институције – Сервисни центар Србије (СЦС) и Централна виртуелна банка (ЦВБ) са циљем пружања подршке у раду ученика и организовању наставе наставника из наставних предмета који предвиђају реализацију наставног програма кроз оснивање и пословање виртуелних предузећа и осигуравајућих друштава. У овим институцијама раде наставници који имају дугогодишње искуство у овој области. СЦС и ЦВБ постоје по решењу Министарства просвете и играју веома важну улогу у повезивању виртуелне и реалне привреде омогућавајући да се настава реализује по важећим законским прописима пратећи процедуре и документацију која се користи у пракси. Једна од предности реализације наставног програма преко ових институција јесте могућност повезивања ученика из целе Србије, а и шире, чиме се подстиче вршњачка едукација. У Србији, преко ове две институције послује преко 60 школа, односно преко 350 виртуелних предузећа у којима је запослено од 15 до 30 ученика, са тенденцијом изразитог раста у наредном периоду због увођења предмета „Економско пословање“ код образовног профила Економски техничар. За све детаљне информације о услугама које пружају СЦС и ЦВБ, о контакт подацима и актуелним темама можете посетити сајт сервисног центра.

Школе које образују наведене профиле удружене су заједно са школама које образују профиле из области Трговине, угоститељства и туризма у Заједницу школа која се зове „Заједница економских, правно - биротехничких, трговинских и угоститељско-туристичких школа Републике Србије“. Заједница пружа подршку школама у реализацији образовно – васпитног рада, доприноси унапређивању образовања из наведених области, организује такмичења и пружа информације осталим учесницима у образовном систему.

КОРИСНИ ЛИНКОВИ

<https://zuov.gov.rs/zakoni-i-pravilnici/>

<https://zuov.gov.rs/strucno-obrazovanje-i-obrazovanje-odraslih/>

http://azk.gov.rs/?page_id=75911

<https://pks.rs/strana/dualno-obrazovanje>

<http://www.zajednica.edu.rs/>

<http://www.upis.mpn.gov.rs/Cir/Pocetna>

<http://www.servisnicentar.org>

